

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ 2) ด้านการนิเทศและกำกับติดตาม 3) ด้านการทำงานเป็นทีม 4) ด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน และ 5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะดำเนินการตามประเด็นดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง จากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา แล้วในปี พ.ศ. 2549 – 2553 จำนวน 166 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. 2553 : 11)

กลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง จากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา แล้วในปี พ.ศ. 2549 – 2553 จำนวน 117 โรงเรียน จากสูตรของ ยามาเน่ (Yamane) (ยูทพงษ์ กัยวรรณ. 2543 : 75 – 81) โดยผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หรือครูผู้สอนที่รับผิดชอบงานด้านการประกันคุณภาพ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

74

การศึกษาประเมินศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 117 คน มีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1 คำนวณขนาดของตัวอย่างที่เป็นสถานศึกษาจากสูตรของยามานะ (Yamane) (ยูทงพงษ์ กัยวรรณ. 2543 : 75 – 81) คือ

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

- โดย n = จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนโรงเรียนที่เป็นประชากร
 e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นร้อยละ 5

แทนค่า $n = \frac{166}{1 + 166(0.05)^2}$

$$n = 117$$

ขั้นที่ 2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยเลือกเก็บข้อมูลจากครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ หรือครูผู้สอนที่รับผิดชอบงานด้านประกันคุณภาพโรงเรียนละ 1 คน ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 117 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามและแบบบันทึกข้อมูล ดังนี้

1. แบบสอบถาม ระดับการปฏิบัติในการดำเนินงาน ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประเมินศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยด้านผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง 5 ด้าน จำนวน 54 ข้อ ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

75

1. ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ จำนวน 13 ข้อ
2. ด้านการนิเทศ และกำกับติดตาม จำนวน 13 ข้อ
3. ด้านการทำงานเป็นทีม จำนวน 9 ข้อ
4. ด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน จำนวน 9 ข้อ
5. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน จำนวน 10 ข้อ

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตรฐานประมาณค่าของไลเคิร์ต (Likert's five rating scale) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 66) กำหนดคำตอบเป็นข้อความ 5 ระดับ ได้แก่ น้อยที่สุด น้อยปานกลาง มาก มากที่สุด โดยกำหนดค่าระดับคะแนนของแต่ละช่วงน้ำหนักเป็น 1 ถึง 5 คะแนน

2. แบบบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง ด้านผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่รับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง ในปี พ.ศ. 2549 – 2553 จากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เฉพาะด้านผู้เรียน ประกอบด้วย รายการมาตรฐาน และค่าคะแนน มาตรฐาน จำนวน 7 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติในการดำเนินงานของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1.1 นำผลการสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง ที่ได้จากการ ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาสร้างแบบสอบถาม

1.2 สร้างแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับระดับการปฏิบัติในการดำเนินงานของผู้บริหาร โรงเรียนได้ข้อคำถามทั้งฉบับ จำนวน 57 ข้อ ประกอบด้วย ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ จำนวน 12 ข้อ ด้านการนิเทศและกำกับติดตาม จำนวน 14 ข้อ ด้านการทำงานเป็นทีม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

76

จำนวน 10 ข้อ ด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน จำนวน 11 ข้อ และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน จำนวน 10 ข้อ

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณา ข้อคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้เหมาะสม ชัดเจน ครอบคลุมตามกรอบการวิจัยและมีการใช้ภาษาที่เหมาะสม

1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรง (Validity) จำนวน 5 คน และนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of item objective congruence) (วาโร เฟ็งสวัสดิ์. 2551 : 245) โดยผู้วิจัยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.60 ขึ้นไป มาใช้ในการวิจัยและทำการปรับปรุงแก้ไขภาษาในแบบสอบถามที่ใช้ให้มีความชัดเจน ซึ่งค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าระหว่าง 0.60 – 1.00 จำนวน 54 ข้อ จำแนกเป็น ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ จำนวน 13 ข้อ ด้านการนิเทศและกำกับติดตาม จำนวน 13 ข้อ ด้านการทำงานเป็นทีม จำนวน 9 ข้อ ด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน จำนวน 9 ข้อ และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน จำนวน 10 ข้อ

1.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายวิชาการหรือครูผู้สอนที่รับผิดชอบงานด้านการประกันคุณภาพ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ดังนี้ ค่าความเชื่อมั่นระดับปัจจัยทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 เมื่อหาค่าความเชื่อมั่นแยกรายปัจจัยพบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.86 ด้านนิเทศและกำกับติดตาม มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87 ด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.83 ด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.84 และ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.91

1.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ใช้ในการเก็บข้อมูลการวิจัย จากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แบบบันทึกข้อมูลผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

2.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง จากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มาใช้ในการวิเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

777

2.2 ตรวจสอบข้อมูลที่รวบรวมมา กับข้อมูลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

2.3 กำหนดรหัสข้อมูลที่ได้ของโรงเรียน เพื่อใช้กรอกข้อมูลในการวิเคราะห์ให้ตรงกับแบบสอบถามระดับการปฏิบัติในการดำเนินงานของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามระดับการปฏิบัติในการดำเนินงานของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1.1 นำหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 117 คน

1.2 ส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ระหว่างวันที่ 1 – 30 มิถุนายน พ.ศ. 2554 โดยจัดส่งทางไปรษณีย์และส่งด้วยตนเอง โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนส่งกลับคืนมาทางไปรษณีย์ และบางส่วนผู้วิจัยติดต่อขอรับแบบสอบถามด้วยตนเองได้แบบสอบถามกลับคืนมา 100 %

1.3 ตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง ด้านผู้เรียน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

78

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยด้านผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ดังนี้

3.1 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean : \bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation : S.D.) และแปลความหมายของข้อมูลตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของลิเคอร์ท์ (Likert) (ยุทธพงษ์ กัยวรรณ. 2543 : 75 – 81) ที่กำหนดไว้ ซึ่งมีช่วงคะแนนในแต่ละชั้น แบ่งได้ดังนี้

- 4.50 - 5.00 หมายถึง ระดับการปฏิบัติในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.50 - 4.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก
- 2.50 - 3.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติในการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50 - 2.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติในการดำเนินงาน อยู่ในระดับน้อย
- 1.00 - 1.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติในการดำเนินงาน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2 การวิเคราะห์การคัดเลือกปัจจัยด้านผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพ ภายนอก รอบสอง ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) โดยกำหนดค่าระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ .05